

“БЕКТЕМИН”

Кыргыз Республикасынын
Башкы прокуратурасынын
башкармалыгынын башчысы

А.Киязов
2024 ж.

Илимий изилдөө иштеринин жыйынтыгын ишке ашыруу АКТЫсы

1. Натыйжаны ишке ашыруунун автору: Джумадилов Улан Джусупбекович

2. Илимий изилдөө иштин аталышы: 12.00.11 - сот бийлиги, прокурордук көзөмөл, укук коргоо ишмердүүлүгүн уюштуруу адистиги боюнча юридика илимдеринин кандидаты илимий даражасын алуу үчүн “Кыргыз Республикасында прокуратура органдарынын жана прокурордук кызматкерлердин укуктук статусу” темасындагы диссертациялык изилдөө

3. Кыскача аннотация: Кыргыз Республикасында прокуратура органдары мамлекеттин укуктук тутумунун өзөктүү бөлүгү болуп эсептелет жана мамлекеттин укуктук негиздеринин бекемдигин камсыз кылууда негизги ролду ойнойт. Прокуратуранын негизги милдети мыйзамдуулукту камсыздоо, кылмыштуулукка каршы күрөшүү жана жарандардын укуктарын жана эркиндиктерин коргоо болуп саналат. Прокуратуранын ишмердүүлүгү Кыргыз Республикасынын Конституциясына жана "Прокуратура жөнүндө" Конституциялык мыйзамына ылайык жүргүзүлөт. Прокурордук кызматкерлердин укуктук статусу алардын мамлекеттик жана коомдук кызыкчылыктарды коргоодогу ролун тактоо менен алардын ишинин натыйжалуулугун арттырууга багытталган. Прокурорлордун ыйгарым укуктары кеңири жана ар тараптуу: мыйзамдардын аткарылышын көзөмөлдөө, кылмыш иштерин иликтөө, сотто айыптоону колдоо жана мыйзам бузуу фактыларын аныктоо менен аларды жоюу боюнча сунуштарды берүү. Бул милдеттерди аткарууда прокурорлордун ишмердүүлүгү мамлекеттик бийликтин көз карандысыз бутагы катары алардын көз карандысыздык принцибине негизделет. Прокурордук кызматкерлердин көз карандысыздыгы алардын ишинин объективдүүлүгүн жана адилеттүүлүгүн камсыз кылуу үчүн маанилүү шарт болуп саналат. Бул саясий, экономикалык же башка тышкы таасирлерден эркин иш алып барууга мүмкүнчүлүк түзөт. Ошол эле учурда,

алардын ишмердүүлүгү ачык-айкындуулук, мыйзамдуулук жана коом алдында жоопкерчилик принциптерине негизделет. Бул принциптер прокуратуранын ишинин натыйжалуулугун жогорулатууга, анын ичинде кылмыштуулукка каршы күрөшүү жана укук бузуулардын алдын алуу иштерин күчөтүүгө шарт түзөт. Кыргыз Республикасынын прокуратура органдары укуктук тартипти камсыздоодо жана жарандардын ишенимин арттырууда маанилүү функцияларды аткарат. Бул органдардын иши укуктук мамилелердин туруктуулугун сактоо, коомдук коопсуздукту камсыздоо жана мыйзамдуулук режимин бекемдөө аркылуу мамлекеттик бийликтин жана жарандардын ортосундагы өз ара ишенимди калыптандырууга багытталган. Прокуратуранын ишмердүүлүгүнүн жыйынтыгы коомдун укуктук аң-сезиминин өнүгүшүнө, мыйзамдуулуктун жогорку деңгээлин сактоого жана жарандардын укуктук корголушуна түздөн-түз таасирин тийгизет.

4. Ишке ашыруунун эффективдүүлүгү: Кыргыз Республикасында прокуратура органдарынын жана прокурордук кызматкерлердин укуктук статусуна байланыштуу изилдөөнүн жыйынтыктарын укуктук ишмердүүлүккө киргизүү иштин сапатын бир топ жакшыртууга өбөлгө түзөт. Бул изилдөө мыйзамдарды колдонуудагы алсыз жактарды аныктоого жана аларды өркүндөтүүнүн жолдорун сунуштоого шарт түзөт.

Биринчиден, изилдөөнүн сунуштары прокуратура органдарынын институционалдык көз карандысыздыгын бекемдөөгө жардам берет. Прокурордук ишмердүүлүктү жөнгө салуучу жаңы нормативдик актыларды иштеп чыгуу жана ишке ашыруу сырткы факторлордун, өзгөчө саясий басымдын таасирин азайтып, алардын ишинин объективдүүлүгүн жана адилеттүүлүгүн камсыздайт.

Экинчиден, изилдөөнүн жыйынтыктарын прокурордук кызматкерлерди окутуу программаларына киргизүү алардын кесиптик деңгээлин жогорулатат. Кызматкерлердин укуктук билимдерин жана практикалык көнүмдөрүн өркүндөтүү боюнча атайын тренингдерди жана курстарды уюштуруу алардын милдеттерин, мисалы, мыйзамдуулукту көзөмөлдөө, соттордо айыптоону колдоо жана жарандардын укуктарын коргоо жаатында натыйжалуу аткаруусуна шарт түзөт.

Үчүнчүдөн, изилдөөнүн жыйынтыктары прокуратуранын башка укук коргоо органдары менен өз ара аракеттенүүсүн жакшыртууга өбөлгө түзөт. Илимий сунуштардын негизинде ведомстволор аралык координацияны өркүндөтүү мыйзам бузууларды тез аныктоону жана жоюуну камсыз кылат, ошондой эле укуктук ишмердүүлүктүн натыйжалуулугун арттырат. Ошентип, илимий изилдөөлөрдүн практикалык ишмердүүлүккө интеграциясы

мыйзамдуулукту бекемдөөгө, жарандардын укуктарын коргоого жана коомдун укук коргоо органдарына болгон ишенимин арттырууга көмөктөшөт.

5. Ишке ашыруунун орду жана убактысы: илимий - изилдөө иштеринин натыйжалары Кыргыз Республикасынын прокуратура органынын кызматкерлеринин ишмердүүлүгүндө чагылдырылган.

6. Киргизүү формасы: жүргүзүлгөн изилдөөнүн жыйынтыгы боюнча диссертанттын айрым сунуштары Кыргыз Республикасынын прокуратура органынын кызматкерлеринин квалификациясын жогорулатуу курстарында жана жалпы прокуратура органдарынын кызматкерлеринин ишмердүүлүгүн жакшыртууда колдонулат.

Кыргыз Республикасынын
Башкы прокуратурасынын
башкармалыгынын башчысы

М.Майтпасов